

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА СЛУЖБА „ВОЕННО РАЗУЗНАВАНЕ“
ПРЕЗ 2021 Г.**

СОФИЯ,
МАРТ 2022 Г.



Докладът за дейността на Служба „Военно разузнаване“ през 2021 г. е изготвен и предоставен за публикуване на страницата на Министерския съвет на основание чл. 22, ал. 5 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност.

В документа са посочени основните цели и акцентите в дейността на Службата, постигнатите резултати през изминалата година и приоритетните направления, към които ще бъдат насочени основните й усилия през 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Увод.....	4
II. Глобална и регионална среда на сигурност	5
III. Добиваща дейност	13
IV. Информационно-аналитична дейност	14
V. Международно сътрудничество	15
1. Военнодипломатическа дейност	15
2. Сътрудничество с НАТО и ЕС	16
3. Сътрудничество с партньорски служби	17
VI. Осигуряване на дейността.....	18
VII. Приоритети в дейността през 2022 г.....	23

I. Увод

Дейността на Служба „Военно разузнаване“ (СВР, Службата) е организирана съгласно Закона за военното разузнаване, Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност, Закона за отбраната и въоръжените сили на Р България, Правилника за устройството и дейността на Служба „Военно разузнаване“ и актове на министъра на отбраната и на директора на Службата.

Върху дейността на Службата се упражнява парламентарен, административен, финансов и съдебен контрол от предвидените в Конституцията и законите органи.

Службата: организира и води стратегическо разузнаване с използване на човешки ресурси и технически средства; обработва информацията, предоставена от разузнавателните структури в Българската армия (БА), НАТО и ЕС и от други партньорски служби; осъществява информационно осигуряване на дейностите на държавните институции в областта на сигурността и отбраната на страната; планира, управлява и контролира разузнавателния процес във въоръжените сили (ВС); участва в организацията и осъществяването на военнодипломатическата дейност на Министерството на отбраната (МО); гарантира вътрешната сигурност и контраразузнавателното обезпечаване на оперативно-разузнавателната дейност; осъществява ресурсно осигуряване.

През 2021 г. усилията бяха насочени към: добиването и анализа на стратегическа разузнавателна информация, съобразена с националните и съюзните приоритети; наблюдението, ранното откриване и предупреждението за рисковете и заплахите за националната сигурност и колективната отбрана; предоставянето на разузнавателна информация за нуждите на планирането във въоръжените сили и за развитието на оперативни способности; осигуряването на разузнавателна информация в интерес на операциите и мисиите извън територията на страната с участието на български военни контингенти и отделни военнотружещи; изпълнение на Плана за реализиране на Инициативата на НАТО за съвместно многокомпонентно разузнаване и наблюдение във ВС;

развитието на информационно и оперативно сътрудничество с разузнавателните структури на НАТО и ЕС, с разузнавателните органи на страните членки и с партньорските служби.

II. Глобална и регионална среда на сигурност

Съществено влияние върху средата на сигурност в стратегически и регионален аспект през 2021 г., определящи предизвикателствата и за националната сигурност на Р България, оказваха най-вече глобалното противопоставяне, политиките на национално и на международно ниво за преодоляване на икономическите последици в резултат от пандемията COVID-19 и агресивните действия на Русия.

През периода продължиха конфликтите в и между отделни страни от **Черноморския регион**, но главният дестабилизиращ средата на сигурност фактор беше нарастващото противопоставяне на Руската федерация срещу Запада и натиска ѝ срещу Украйна. Те се обуславят от **стремежите на Москва чрез силови механизми да промени според разбиранията си световния ред и да обособи своя сфера на доминация и влияние.**

Във вътрешен аспект усилията на управляващите в **Русия** бяха насочени към опити за подобряване на влошената социално-икономическата обстановка, овладяване на епидемията от COVID-19 и подготовка на националната икономика за функциониране в условия на санкции. В контекста на спечелените от управляващата партия „Единна Русия“ парламентарни избори през септември 2021 г. и вероятно като подготовка за предстоящата инвазия в Украйна, се запази стриктният контрол върху правоохранителните органи, засилиха се репресиите срещу опозиционни лидери, граждани, организации и медии, като твърдят подход ще се съхрани и занапред.

Отношенията на Русия със Запада и конкретно със САЩ се изостряха последователно с тенденция към по-нататъшна ескалация. Въпреки срещите между президентите Владимир Путин и Джо Байдън (юни и декември 2021 г.) в Женева, напрежението нарастваше, а Кремъл обвини Запада, в „повърхностно

отношение“ спрямо очертаните от Москва „червени линии“, свързани с равновесието на силите и стратегическата стабилност.

Същевременно предислоцирането на руски сили от октомври 2021 г. към зоната на общата граница с Украйна не кореспондираше с обичайната практика и годишния тренировъчен цикъл на ВС на РФ. Посредством продължаващото им концентриране, Кремъл създаваше разширени възможности за ескалация, като по този начин се стремеше да „моделира“ поведението на НАТО и ЕС за постигане на собствените си стратегически цели. Вследствие военната заплаха за сигурността не само в регионален но и в глобален план прогресивно се увеличаваше.

На този фон обстановката в **Украйна** се характеризираше с висок потенциал за дестабилизиране. Киев твърдо отстояваше прозападната си политика, като във вътрешен аспект полагаше усилия за резултатни реформи, насочени към европейска интеграция и ограничаване на механизмите за руско въздействие. За укрепване на властовите си позиции президентът Володимир Зеленски извърши промени както в кабинета, така и в службите за сигурност. Във външнополитически план акцентът беше поставен върху опитите за урегулиране на конфликта в Донбас, деокупация на полуостров Крим и задълбочаване на евро-атлантическото сътрудничество.

В **Молдова** главните усилия на прозападното държавно ръководство бяха насочени към ефективно реформиране на икономиката и правосъдната система, но **влиянието на Русия върху процесите в страната създава предпоставки за политическо напрежение с потенциал за усложняване**. В този контекст Кремъл продължава да разчита на зависимостта на страната от руските газови доставки, на запазването на статута на непризнатата Приднестровска молдовска република (т.нар. ПМР) и на присъствието на свои въоръжени формирования на нейна територия.

В **Беларус** засилените репресии срещу опозицията доведоха до нови санкции от страна на Запада. В отговор Минск активно използваше мигрантските потоци от Близкия изток за да оказва натиск върху ЕС, което

допълнително обтегна отношенията му с Брюксел и с Вашингтон. На този фон интеграцията в рамките на **Съюзната държава (СД)** Русия-Беларус се задълбочи основно в сферите на икономиката и на сигурността, като Москва използва в свой интерес уязвимостта на попадналите под международна изолация и санкции беларуски стопански сектори. Впоследствие, през декември 2021г., беше обявено провеждането на извънплановото съвместно командно-щабно учение (СКЩУ) „Съюзна решимост-2022“ на въоръжените сили на СД, което беше използвано за генериране на значителен военен потенциал с цел оказване на натиск и последващо нахлуване в Украйна.

Основно влияние върху средата на сигурност в региона на **Южен Кавказ** оказваха отношенията между Ереван и Баку. Предизвикателства пред оглавения от министър-председателя на **Армения** Никол Пашинян кабинет, след извънредните парламентарни избори през юни 2021 г., остават напрегнатите отношения между двете държави, ежедневните погранични инциденти и провокации. Въпреки това Армения и **Азербайджан** декларират стремеж за постигане на примирие, делимитация на границата и деблокиране на комуникационните връзки в региона. В **Грузия** се задълбочават противопоставянето между управляващите и опозицията и поляризацията в обществото, особено в контекста на влошаването на социално-икономическата обстановка в страната.

Процесите в **Западните Балкани** бяха обусловени от стремежа за ускоряване на европейската интеграция на държавите от региона. В този аспект продължи активното лобиране на международно ниво на управляващите в **Р Северна Македония (РСМ)** и **Албания** в подкрепа на усилията им за присъединяване в ЕС, както и за увеличаване на натиска върху България с цел своевременно урегулиране на нерешените въпроси между Скопие и София. Новата методология в преговорния процес между двете страни до голяма степен генерира оптимизъм в РСМ по евроинтеграцията на страната. Същевременно въпреки посредничеството на ЕС и САЩ в диалога **Косово – Сърбия** напредък

не беше реализиран, включително поради решимостта на управляващите в Прищина да приложат реципрочен подход в отношенията с Белград.

В **Босна и Херцеговина** (БиХ) нестабилността се запази поради нарасналото обществено напрежение в резултат на инициативите на сръбския член на Председателството на БиХ Милорад Додик за засилване на автономността на Р Сръбска чрез оттегляне от общодържавните въоръжени сили, съдебни и данъчни институции и създаване на ентитетски. Липсва също напредък в преговорите между бошняци и босненски хървати по промените в изборното законодателство. Същевременно опитите на просръбските партии да увеличат позициите си в държавното управление задълбочиха политическата криза в **Черна гора** и доведоха до сваляне на правителството на Здравко Кривокапич, макар че новият кабинет на малцинството няма да осигури стабилно управление и ускоряване на членството на страната в ЕС.

В **Сърбия** предстоящите през април 2022 г. общи избори принудиха управляващите да удовлетворят исканията на протестиращите екологични организации и сдружения срещу проекта за разработка на литий, който щеше да осигури съществени приходи за държавата. Страната остана основен проводник на руските интереси в региона, макар че се стреми да провежда относително самостоятелна политика по отношение на националната си сигурност. Продължава да разчита на Русия и Китай за модернизация и превъоръжаване на сръбските въоръжени сили, като паралелно активно развива собствения си военно-промишлен комплекс. Инициираният от Белград проект **Отворен Балкан** (т. нар. „Мини Шенген“) с цел разширяване на регионалното сътрудничество в сферата на икономиката и търговията продължава да се развива с активното участие на РСМ и Албания, но остава игнориран от Косово, Черна гора и БиХ.

Запазва се потенциалът за нарастване на напрежението в **Източното Средиземноморие** в резултат на продължаващите разногласия по отношение на делимитацията на морските граници и извършването на проучвателни дейности за наличие на въглеводороди, миграцията, кипърския въпрос и

„турското“/мюсюлманското малцинство в Гърция. Въпреки възобновяването, в началото на годината (след петгодишно прекъсване), на преките проучвателни разговори между Атина и Анкара, не беше постигнат пробив по отношение на разрешаването на споровете. Периодът се характеризираше с активизиране на дипломатическите усилия на Атина в търсене на международна подкрепа в противовес на действията на Анкара в региона. Гърция твърдо ще отстоява своите интереси в Източното Средиземноморие, използвайки всички средства, като наред с търсенето на политически съюзници в рамките на НАТО и ЕС, заздравява външнополитическите си отношения и със страни от Северна Африка. Наред с това, предприе укрепване на въоръжените си сили чрез сключване на договори за закупуване на въоръжение и техника от САЩ и строителство на нови кораби с Франция.

Постигнато беше редуциране на противопоставянето в **Близкия изток** по оста Турция, Катар - Саудитска Арабия и Обединените арабски емирства. Започнаха преговори във Виена по ядрената програма на Иран, както и преки разговори между Техеран и Рияд. Междувременно овладеният от Движението „Талибан“ (ДТ) **Афганистан** продължи да генерира несигурност в региона поради неспособността на ДТ да осигури социалния ред в страната, засилващата се на този фон активност на „Вилаят Хорасан“ (клон на т.нар. ИД) и прогресивно влошаващата се хуманитарна обстановка, която създава предпоставка за генериране на нова миграционна вълна и през 2022 г.

Овладяването на президентския пост в **Иран** от религиозните ултраконсерватори доведе до допълнително забавяне в преговорите по ядрената програма на страната. Хардлайнерите демонстрират твърдост и стремеж към ограничаване на възможностите за чуждестранно влияние и консолидиране на политическите и икономическите си позиции. Запазва се провежданата от Техеран външна политика в подкрепа на режима в Сирия и на радикални ислямистки фракции в Ливан, Ирак, Йемен, както и ускорените темпове на развитие на националната ракетна и космическа програма.

Вътрешнополитическата стабилност в **Ирак** продължава да бъде обвързана със способността на очерталите се след парламентарните избори през октомври 2021 г. основни политически фактори да сформират консенсусно правителство, да провеждат балансирана спрямо Вашингтон и Техеран политика и да неутрализират евентуални заплахи от проиранските шиитски милиции. Политическата и икономическата ситуация в страната ще продължи да бъде фактор, оказващ влияние върху вътрешната и регионалната сигурност в средносрочен план.

През 2021 г. се запази ниската интензивност на конфликта в **Сирия**. Това обаче не повлия съществено върху перспективата за политическо урегулиране. Във връзка с това, усилията на Дамаск се фокусират върху реинтегриране в арабската общност в съответствие с целта за легитимиране на управлението на президента Башар ал Асад. Същевременно се запазва потенциалът за ескалиране на обстановката. Интензитетът на сблъсъците между силите на режима, бунтовнически групировки, турските въоръжени сили и кюрдски формирования ще бъде функция на отношенията между Москва и Анкара от една страна и действията на САЩ от друга. Ситуацията в страната е без ясно очертана перспектива за подобряване. Това ще продължава да генерира нестабилност в Близкия Изток и да оказва непосредствено влияние на средата на сигурност в регионален мащаб.

По отношение на **миграционния натиск** беше постигнат напредък по усилията на ЕС за създаване на единен европейски механизъм за връщане на нелегални мигранти, възобновяването на дебата за отношенията с Анкара с цел ограничаване на миграционния поток към ЕС и актуализирането на Митническия съюз. Миграционната обстановка обаче запазва динамичния си потенциал, особено в контекста на влошаващата се икономическа среда в Турция. Придвижването на незаконно пребиваващи лица в страната към периферията, в резултат на загубата на трудова заетост в големите градове и стремежа им към установяване в район с по-нисък жизнен стандарт, като Източна Тракия, повишава риска от нелегален трафик към ЕС. Към момента

съществуващите канали към територията на България остават второстепенни за мигрантите, а профилът на задържаните лица продължава да е съставен от млади хора до 35 години, основно от Афганистан, Сирия и Ирак.

Редуцирането на динамиката на придвижване на мигранти ще се запази до началото на пролетта на 2022 г., когато се очаква активизиране на миграционните потоци. Потенциална заплаха за националната и съюзна сигурност ще възникне при целенасочено ориентиране на мигранти към държави от ЕС в условията на ограничени мероприятия за противодействие на нелегалното придвижване на държавите по маршрута към Западна Европа.

Наред с това икономическа обстановка в **Турция** поражда опасения за справянето ѝ с миграционния натиск, както и за ново искане на финансови помощи от ЕС. Визията на президента Реджеп Ердоган за провеждане на неортодоксална монетарна политика цели поддържане на слаба национална валута за насърчаване на краткосрочното развитие на икономиката, поради което обезценяването на турската лира отбеляза рекордни нива.

Предприетите мерки имат предимно популистски характер, насочен към туширане на социалното напрежение, породено от влошения жизнен стандарт. Най-вероятно оздравителните стъпки на властта ще постигнат краткосрочен положителен ефект, с което се цели забавяне темпа на спад на електоралната подкрепа за президента Ердоган и неговата Партия на справедливостта и развитието в контекста на планираните за 2023 г. президентски и парламентарни избори. Продължаване на тази икономическа политика в средносрочен период ще доведе до задълбочаване на структурните дефицити в експортно-ориентираната икономика, значително влошаване на макроикономическите показатели и увеличаване на инфлацията. Усложнената социално-икономическа обстановка доведе до активизиране на действията на опозиционни партии за създаване на обединен блок с цел промяна на управлението след вота през 2023 г. Управляващите ще приложат всички налични властови механизми (използване на агресивна реторика, компромати и др.) за недопускане нарушаване на статуквото.

Усилията на **НАТО** и **ЕС** бяха насочени към противодействие на хибридни и други асиметрични заплахи на трети страни, в т.ч. кампании за дезинформация и насаждане на съмнения във възможностите им да се справят с последиците от разпространението на COVID-19. Същевременно се увеличиха съвместните инициативи за предоставяне на стратегически превоз за медицински нужди и изграждане на логистични способности за съхранение на защитни средства, медикаменти и консумативи. През 2021 г. продължи процесът по укрепване на Източния и Северния фланг на Алианса в рамките на възприетите от международните икономически формати и организации (Г-7, Г-20, ОИСР, МВФ) политики. Развитието на съгласувани, допълващи се и оперативно съвместими отбранителни способности (с избягване на ненужното дублиране) остава ключово в съвместните усилия за справяне с предизвикателствата пред сигурността. Отправна точка за консултациите по изготвяне на новата Стратегическа концепция на Алианса представлява инициацията от Франция и Германия преглед на настоящата Стратегическа концепция „Активно участие, модерна отбрана“ (2010 г.). Очаква се документът да бъде одобрен на срещата на върха на НАТО в Мадрид (29-30.06.2022 г.). Акцент в него ще бъде поставен върху колективната отбрана и трансатлантическото единство в отговор на нововъзникващите геополитически предизвикателства. ЕС се фокусира върху икономическото възстановяване на държавите-членки, справянето с мигрантската криза и спазването на върховенството на закона. Сред основните приоритети на Общността са поставянето на основите за колективно вземане на решения и подобряването на оперативната, и технологична съвместимост, както и съгласуването на мерките за недопускане на овладяването на стратегически сектори от чуждестранни инвеститори. Запазиха се разногласията с Лондон, след като Брюксел отхвърли предложението за преговаряне на Протокола за Северна Ирландия.

От своя страна през 2021 г. **САЩ** се фокусира върху възобновяването на отношенията със съюзниците от Европа, Северна Америка и азиатско-тихоокеанския регион. Във връзка с това, от една страна Вашингтон се насочи

към консолидиране на общи позиции в отговор на възхода на Китай, климатичните промени и увеличаващото се влияние на технологичните компании, а друга - преодоляването на противоречията с ЕС по въпроси, свързани с климата, търговията и разходите за отбрана.

Стремежите за гарантиране на **енергийната сигурност** бяха водещи на фона на международните усилия за договаряне на отделните етапи за координирано постигане на въглеродна неутралност. Отварянето на икономиките и повишеното търсене на нефт на световните пазари активизираха усилията на страните от ОПЕК+, които успяха да финализират решението за плавно повишаване на производството. Запазващата се динамика на европейския енергиен пазар и нивата на запаси от природен газ в подземните газохранилища в Европа (в т.ч. Великобритания) допълнително увеличиха опасенията от задълбочаване на енергийната криза през зимния период. В тези условия руската страна активно управляваше ситуацията на европейския газов пазар чрез използване на доминантното положение на Газпром и отказ от отпускане на допълнителни обеми суровина към спотовите пазари. Приоритет за ЕС и САЩ остават: стабилността и надеждността в енергийно снабдяване, диверсификацията на маршрутите, доставчиците и ресурсите, в т.ч. интегрирането на устойчиви енергийни източници и свързаността на енергийните мрежи, което е от решаващо значение за повишаване устойчивостта срещу политически и икономически натиск.

III. Добиваща дейност

Добиващата дейност се осъществяваше в съответствие с информационните задачи за 2021 г., допълнително постъпилите искания за разузнавателна информация и декларираните ангажименти в рамките на разузнавателните общности на НАТО и ЕС, чрез изградените за целта способности самостоятелно или съвместно със структури на НАТО, ЕС и партньорски служби.

През 2021 г. нарасна негативното въздействие на рисковете и заплахите от хибриден и асиметричен характер, поради което тяхното идентифициране,

оценка и анализ бяха сред основните приоритети в дейността. Техният деструктивен ефект се засилваше вследствие на развитието на обстановката в Афганистан, враждебните действия на Русия, влошената обстановка в Ирак и кризите в Сирия и Либия. Международното сътрудничество и взаимодействието със сродните служби имаха ключова роля за ефективното им противодействие.

Усилията бяха насочени към устойчиво и гъвкаво управление на разузнавателните способности в съответствие с особеностите и измененията на средата на сигурност в зоните на разузнавателна отговорност и интерес чрез: оптимизирането, създаването на нови, ротацията и/или прегрупирането на действащи органи за разузнаване, включително за осигуряване на разузнавателна поддръжка на операции и мисии на ООН, НАТО и ЕС с участието на български военни контингенти; обективна оценка, надеждно ръководство и целево разширяване на източниците в регионите от интерес за националната и колективната сигурност; поддържането в непрекъснат режим на работа и надграждането на системата за електронно разузнаване; усъвършенстването на способностите за разузнаване чрез изображения; оптимизирането на сътрудничеството с партньорски служби в рамките на съвместни специални операции; развитието на способности в областта на киберразузнаването.

IV. Информационно-аналитична дейност

Акцентът в **информационно-аналитичната** дейност през годината беше поставен върху изготвянето на разузнавателни информационни продукти, необходими за отбраната на страната и защитата на националната сигурност от външни посегателства, рискове и заплахи. Осъществяваше се своевременно и надеждно информационно осигуряване на дейността на държавното и военното ръководство при планирането и вземането на важни за страната и развитието на ВС решения.

С особено внимание беше следена обстановката в кризисните държави и региони, развитието на конфликтите в тях, проявите на международен

тероризъм, състоянието и тенденциите към промени в бежанските потоци, проблемите на информационната, кибернетичната, енергийната, екологичната сигурност и др. Акценти в дейността бяха оценяването на текущото положение и перспективите за развитие на военнополитическата, икономическата и хуманитарната обстановка в черноморския регион и Западните Балкани. От основно значение бяха изводите за влиянието ѝ върху сигурността на Р България, българските граждани в страната и чужбина, както и българските военнослужещи, участващи в международни операции и мисии зад граница.

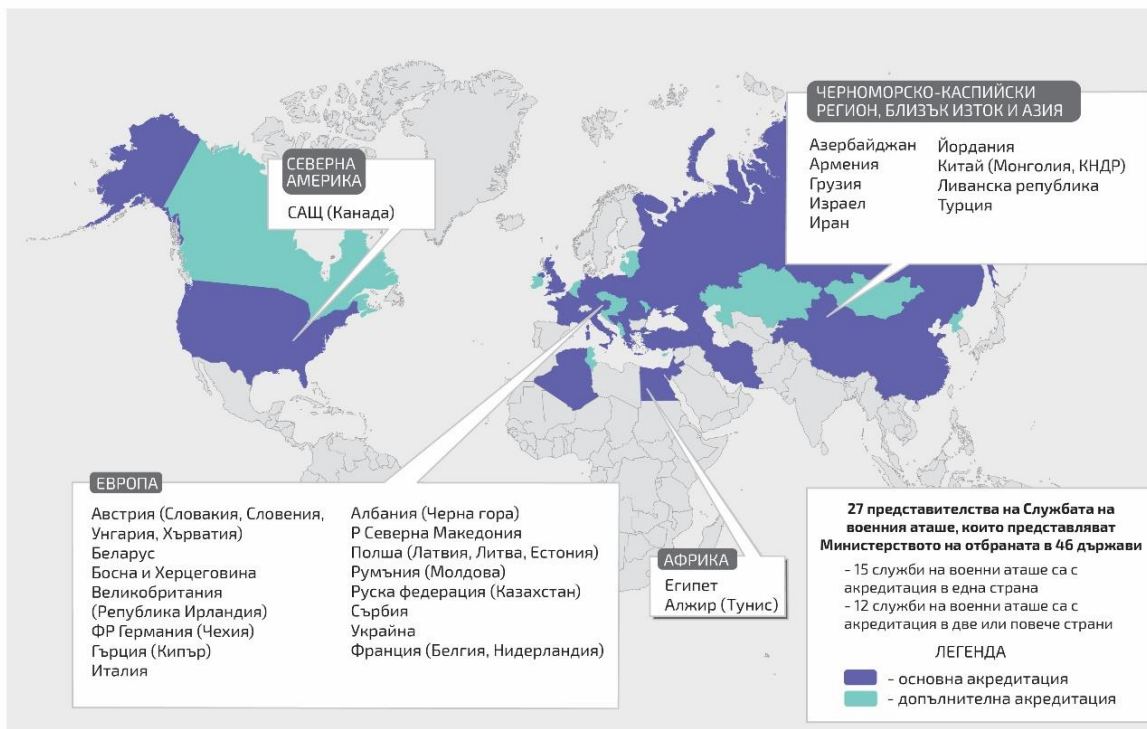
Като водеща структура по изпълнение на Плана за реализиране на Инициативата на НАТО за съвместно многокомпонентно разузнаване и наблюдение във въоръжените сили на Р България Службата участваше в ръководството на процеса и осъществяваше общото управление и координирането на дейностите по неговото реализиране, като оказваше методическа и експертна помощ на разузнавателните структури в щабовете на оперативно ниво.

V. Международно сътрудничество

1. Военнодипломатическа дейност

През годината Службите на военния аташе (СлВА) подпомагаха министъра на отбраната при осъществяване на неговите правомощия в областта на отбраната, националната сигурност и международното военно сътрудничество. Главните усилия бяха насочени към разширяване и задълбочаване на сътрудничеството със стратегическите съюзници на Република България и страните партньори за реализиране на двустранните договори, споразумения, планове и програми. Приоритетно място заемаха ангажиментите, произтичащи от членството на страната в НАТО и ЕС.

Министерството на отбраната осъществява военнодипломатическа дейност чрез **27** представителства на СлВА, акредитирани в **46** държави (диаграма 1).



Диаграма 1. Представителства на СлВА

2. Сътрудничество с НАТО и ЕС

През годината Службата участва активно в дейността на военните разузнавателни структури на НАТО и ЕС. СВР е организацията с основен национален принос в структурите на НАТО, създаващи и регламентирани съюзната политика по разузнаването.

В качеството на бивш председател на Комитета на НАТО по военно разузнаване (МІС) СВР оказва необходимата методическа и експертна помощ на председателя на МІС за 2021 г. - Хърватия, и за 2022 г. - Чешка република.

Успешно се извършиха ротации на военнослужещи от състава на СВР на международни позиции в НАТО и в ЕС.

Службата инициира и спомогна разкриването на нова длъжност - заместник-началник на офиса за стратегическо разузнавателно предупреждение в отдел „Разузнавателна продукция“ в Международния военен секретариат (IMS).

Национални представители от СВР се включиха в работата на комитети, бордове и работни групи на НАТО, с което подпомогнаха прецизирането и актуализирането на документи от съгласуваната разузнавателна продукция,

допринесоха за дейността по приоритетни проекти за повишаване на колективните разузнавателни способности и изграждане на нови.

Службата изпълни поетите задължения за ситуационна осведоменост и информационно осигуряване на структурите на НАТО и на ЕС. Предоставените информационни материали акцентират върху традиционните и новите рискове и заплахи за сигурността. По този начин беше оказана подкрепа в процеса на вземане на решения от ръководните органи на двете международни организации.

В международен план беше повишена интензивността на обмена по въпросите на АХЗ и подпомагането на дейността на постоянното представителство на България в НАТО, както и участието в онлайн конференциите на Регионалния форум на НАТО за разузнавателно сътрудничество на държавите от Южна Европа (SERIF) и комитета за регионално сътрудничество в Югоизточна Европа (SEEMIC).

3. Сътрудничество с партньорски служби

През 2021 г. епидемичната обстановка оказва ограничено негативно влияние върху обхвата на оперативното сътрудничество с партньорските служби. Бяха създадени необходимите предпоставки за преодоляване на неблагоприятните последици от пандемията върху развитието на партньорските отношения и за задълбочаване и разширяване на взаимноизгодното сътрудничество. В значителна степен бяха възстановени предпандемичните нива на организиране на работни срещи по съвместните проекти. Съвместно с партньорски служби бяха проведени курсове за повишаване на квалификацията на личния състав на Службата. Бяха предприети необходимите мерки за преодоляване на регистрирания през предишния отчетен период незначителен спад в мероприятията по реализиране на съвместни специални операции за добиване и обмен на разузнавателна информация за обекти и фактори в конфликтни региони, пораждащи асиметрични или конвенционални рискове и заплахи. В резултат на положените усилия, беше запазено качеството на

сведенията и беше избегната загуба на способности. Запази се тенденцията, където е възможно, дейността да се осъществява неприсъствено.

VI. Осигуряване на дейността

През 2021 г. целта на системата за управление на собствеността и стопанските дейности (СУССД) бе оптимално осигуряване с ресурси (материални и нематериални продукти, услуги и инфраструктура), необходими за поддържане и развитие на разузнавателните способности на СВР. Системата функционираше в две направления - програмиране и бюджетиране на ресурсното осигуряване и възлагане на обществени поръчки, и логистично осигуряване и поддръжка.

Дейностите по управление на собствеността бяха включени във взаимосвързаните елементи на Системата за финансово управление и контрол (СФУК) - контролна среда, управление на риска, контролни дейности, информация и комуникация и мониторинг.

Системата за управление на собствеността и стопанските дейности е изградена по начин, който позволява планиране, изпълнение, контрол и отчет на дейностите за постигане на поставените цели и приоритети, и избягва дублиране на функции и липса на отговорни за определената дейност структури/служители. Изградени са адекватни линии на докладване, като същите покриват целия аспект на необходимите за извършване дейности и контроли, които дават разумна увереност, че главната цел и приоритетите на Службата ще бъдат изпълнени. Прилагат се надеждни системи за информация и комуникация, включващи документиране на всички операции и действия, и осигуряване на проследимост на процесите в СВР. Мониторингът е както текущ, така и на база резултатите от предходни самооценки, като във всички структурни звена се прилага ежеседмично обсъждане на изпълнението на дейностите и проблемите, свързани с тях.

Пълноценното функциониране на СУССД допринесе за успешното преразпределение и изразходване на ресурсите, спазването на принципите за прозрачност и отчетност в дейността, чрез точно изпълнение на законовите

разпоредби, както и изпълнение на вътрешноведомствената нормативна и регламентираща база с цел тяхното администриране, разходване, отчитане и контрол. През годината не бяха констатирани нарушения и несъответствия в документите, предоставяни от доставчиците на продукти и услуги.

Дейността на логистичните органи през 2021 г. беше насочена към поддържане и усъвършенстване на придобитите способности за логистично осигуряване на дейността на Службата на и извън територията на страната.

Основните направления в дейността на органите за логистично осигуряване бяха насочени към: планиране на потребностите от материални продукти, услуги и строителство, подпомагачи цялостната дейност на Службата в мирно и във военно време; заявяване и участие в провеждането на обществени поръчки за доставка на стоки, услуги и строителство, както и осъществяване на контрол по изпълнението на сключените за тях договори; планиране и организиране на дейностите по поддържането и развитието на инфраструктурата и съоръженията в Службата; координиране на дейностите по транспортиране на личен състав и материални продукти на СВР, в страната и зад граница.

Основните приоритети в дейността на органите за логистично осигуряване бяха изпълнението на: Единния финансов план за материално техническо осигуряване (ЕФП за МТО); обектите от ЕПСОССУ и обект „Реконструкция на административната сграда на Службата вследствие земетресението от 22.05.2012 г.“. Във връзка с това бяха предприети мерки от организационен и технически характер за цялостното и ефективното прилагане на ЗОП.

При изпълнение на ЕФП за МТО на ОП № 10 доставките на материални ресурси и необходимите услуги бяха съобразени със заявките на потребителите в обема от планираните финансови средства. Разузнавателните групи на СВР, участващи в операции и мисии зад граница, бяха обезпечени с необходимото имущество. Съгласно регламентираните срокове беше разработен План-график за възлагане на обществени поръчки в Служба „Военно разузнаване“ за периода

от 01.04.2021 г. до 31.03.2022 г. Същият беше приет от Съвета за управление на ресурсното осигуряване и утвърден от директора на СВР.

Финансовите средства за текуща издръжка и капиталови разходи бяха разпределени и изразходвани съгласно утвърдения бюджет.

Въпреки противоепидемичните ограничения на национално и международно ниво, поставените задачи, свързани с контраразузнавателното обезпечаване на Службата бяха изпълнени в пълен обем. Личният състав показва необходимата висока мотивация, гъвкавост и способност за работа под напрежение. През годината бяха изработени нови вътрешно-нормативни актове, които регламентират дейността на специализираните звена по контраразузнавателно осигуряване.

Беше организирано и успешно завършено обучение на специализираните структури на СВР за пренос на класифицирана информация на национално и международно ниво. Същото позволи Службата да придобие нови способности, които да гарантират непрекъснатостта на оперативно-разузнавателната (ОРД) и контраразузнавателната дейности.

Непрекъснат е процесът на разширяване на наличната и добиване на нова информация по случаите, свързани с контраразузнавателно обезпечаване на ОРД, превенцията и пресичането на корупцията. В този аспект бяха вложени значителни по обем и ресурс усилия за успешното пресичане на дейността на военнослужещите, обвинени в шпионаж в полза на разузнавателните служби на Руската Федерация. Продължава анализът и се предприемат действия по други случаи на възможен нерегламентиран достъп до класифицирана информация. Работи се по обезпечаване на установените в обкръжението на СВР чужди граждани, за които са налице обосновани съмнения, че са кадрови служители или сътрудници на специални служби.

Дейността по сигурността и защитата на класифицираната информация през годината беше фокусирана върху: недопускане на нерегламентиран достъп до класифицирана информация (КИ); защита на създаваната, обработваната, предоставяната и съхраняваната КИ; ефективно планиране, организиране и

провеждане на специализирана подготовка на служителите в областта на сигурността и защитата на КИ; осигуряване на охраната и пропускателния режим в обектите на СВР.

Мерките за защита на класифицираната информация в областта на персоналната сигурност гарантираха достъп до КИ, при спазване на принципа „необходимост да се знае“, само на служители от Службата и на физически и юридически лица, притежаващи разрешения за достъп до класифицирана информация (РДКИ) и удостоверения за сигурност (УС).

В изпълнение на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗЗКИ продължи работата по извършване на проучване за надеждност на служители и кандидати за постъпване на работа в СВР, на физически и юридически лица, които кандидатстват за участие в обществени поръчки или изпълняват договор със Службата.

Към 29.12.2021 г. са издадени **280** РДКИ до национално ниво, от които 23 на кандидати и изпълнители на обществени поръчки. Издадени са 359 прекратявания на РДКИ, от които 57 на кандидати и/или изпълнители на обществени поръчки.

През годината бяха извършени 4 проверки по чл. 56 от ЗЗКИ и 2 процедури по отнемане на РДКИ, като за едната отнемането е потвърдено от ДКСИ, а другата е приключила с решение от Върховния административен съд, който е потвърдил отнемането на РДКИ.

За осигуряване на достъп до класифицирана информация на НАТО и ЕС са издадени 161 сертификата за достъп до КИ на НАТО и 141 сертификата за достъп до КИ на ЕС.

През 2021 г. са издадени 9 удостоверения за сигурност на юридически лица. Лицата по чл. 105 от ЗЗКИ извършиха 44 проверки на юридически лица.

По документалната сигурност продължи прилагането на системата от мерки, способности и средства за защита на КИ при нейните създаване, обработване, съхраняване и унищожаване, а също при организирането и работата на регистратурите за КИ.

Документите, съдържащи КИ, се регистрираха и завеждаха на отчет съгласно ЗЗКИ и ППЗЗКИ в автоматизираната информационна система - АИС „РегИС“. Ежемесечно се извършваха вътрешни проверки от завеждащите регистратури за КИ съгласно чл. 132, ал.1 ППЗЗКИ.

През периода от февруари до април беше извършена годишна проверка на регистратурите за КИ в Службата. За резултатите от проверката комисиите изготвиха и предоставиха на служителя по сигурността на информацията протоколи съгласно изискванията на чл. 134, ал. 2 от ППЗЗКИ. През годината бяха планирани и изпълнени мероприятия по прилагане на изискванията на ЗЗКИ по отношение на документалната сигурност чрез оказване на методическа помощ и контрол на служителите в регистратурите на Службата.

Експлоатацията, развитието и защитата на комуникационно-информационната система (КИС) на СВР за създаване, обработване, използване, съхраняване и обмен на КИ се осъществяваха в съответствие с Наредбата за сигурността на комуникационните и информационните системи и утвърдените специфични изисквания и процедури за сигурност на КИС. Процедурите и подготовката на документите по акредитиране се извършваше в тясно взаимодействие с Органа по акредитиране на сигурността на КИС - ДАНС. Приетите от Държавната комисия по сигурността на информацията задължителни указания за реда за провеждане на процедури по акредитиране на комуникационните и информационните системи за работа с класифицирана информация на ЕС и/или НАТО доведоха до откриване на процедури по допълнително акредитиране на КИС.

Продължи развитието и експлоатацията на системите на НАТО BICES и SIGINT COINS и системата на Европейския съюз КИС „EUZEUS“, които отговарят на изискванията за сигурност, определени в директивите на НАТО и ЕС и притежават валидни сертификати за сигурност.

Съхраняването, разпределянето, пренасянето, използването и унищожаването на криптографски средства и криптографски материали се

осъществяваше в съответствие с Наредбата за криптографската сигурност на класифицираната информация.

През годината не бяха констатирани случаи на компрометиране на сигурността на използваните КИС и криптографски мрежи.

През 2021 г по физическата сигурност не бяха установени нарушения. Пропускателният режим и охраната на Службата се осъществяваха съгласно регламентиращите документи. Продължи усъвършенстването на техническите системи за физическа сигурност и охрана в административния район и териториалните структури на Службата, както и тяхното поддържане в изправност. Обхватът на системите за физическа сигурност в административната сграда се разширяваше с въвеждането в експлоатация на сегменти, разположени на ремонтираните през годината етажи.

През годината продължи сертифицирането на средства и системи за физическа сигурност в Службата. Извърши се анализ на риска за сигурността по отношение на физическата сигурност на класифицираната информация в Службата. Като резултат от този процес бяха актуализирани регламентиращите документи.

През 2021 г. комуникационните и информационните системи на СВР осигуриха непрекъснати, надеждни и защитени комуникационни и информационни услуги за управление на структурите и органите на Службата на територията на страната и зад граница. Надеждно функционираха системите за обмен на информация с комуникационните и информационните системи на държавните структури и органи от системата за национална сигурност, разузнавателните структури на НАТО и ЕС, разузнавателните органи на страните членки на двата съюза и с партньорските служби на други държави.

VII. Приоритети в дейността през 2022 г.

През 2022 г. основен приоритет остава мониторингът на средата на сигурност с цел ранно откриване и предупреждение за рисковете и заплахите за националната и колективната сигурност.

Усилията ще бъдат насочени към: своевременно осигуряване с качествен информационно-аналитичен продукт на държавното и военното ръководство на Р България при планиране и провеждане на националните политики в сферата на сигурността, отбраната и външните отношения; подпомагане реализирането на националните приоритети в областта на отбраната и изпълнение на ангажиментите на страната в НАТО и ЕС; запазване на положителната тенденция за възстановяване, разширяване и задълбочаване на сътрудничеството с ПС, с акцент повишаване на способностите в зоните от стратегически разузнавателен интерес; преглед и оптимизация на съществуващите и започване на нови съвместни проекти с НАТО и ПС, с оглед осигуряване на своевременна и достоверна информация за нуждите на ВДВР, в контекста на геополитическата динамика; планиране, управление и координиране на разузнавателния процес във въоръжените сили; надеждно и комплексно контрразузнавателно обезпечаване на оперативно-разузнавателната дейност и осигуряване на вътрешната сигурност на СВР; гарантиране на защитата на КИ; акредитиране на КИС и изпълнение на специфичните изисквания и процедурите за сигурност на КИС; въвеждане в експлоатация на нови криптографски мрежи; усъвършенстване на системата за физическа сигурност на обектите на Службата; въвеждане на програмни продукти за повишаване на ефективността от обучението по защита на КИ на служителите на СВР; създаване на единна информационна база данни, отнасяща се до дейностите по проучване за надеждност; повишаване на контрола и реализиране на конкретни мерки за спазване на изискванията на ЗЗКИ и актовете за неговото прилагане от служителите на СВР и физическите и юридическите лица, изпълняващи договори или кандидати за изпълнение на обществени поръчки, съдържащи КИ в Службата; пълноценно ресурсно осигуряване за изпълнение на главната цел и приоритетите на СВР чрез прилагане на системата за финансово управление и контрол в Службата; организиране и прилагане на интегрираната система за управление на ресурсите на СВР, програмиране, бюджетиране, управление на риска и инвестиционните

проекти; организиране на цялостния процес по провеждане на обществените поръчки и сключване на договори за доставки, услуги и строителство; организиране, планиране и изпълнение на процесите по придобиване и поддържане на материалните ресурси, както и на отдадените за ползване инфраструктурни обекти на територията на страната и зад граница; всестранно осигуряване на ежедневната дейност на Службата с услуги, материални и инфраструктурни ресурси.

ДИРЕКТОР НА СЛУЖБА „ВОЕННО РАЗУЗНАВАНЕ“
БРИГАДЕН ГЕНЕРАЛ /п/ ВЕНЕЛИН ВЕНЕВ
22.03.2022 г.